

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

Տնօրեն՝ _____

<<31>> 08 _____ 2023 թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ

ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Արագածոտնի մարզ գ. Աղձք _____

Աղձքի միջն. դպրոց, 3-րդ դասարան _____

ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան

Ռամազյան Մարիամ Գուրգենի_

դասղեկի ազգանունը, անունը, հայրանունը

<<2023-24>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման,

համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և

գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջիետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. զերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,
դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) Ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Սույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, զթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

Քաղվածք

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական

հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>,

պետական ոչ առևտրային կազմակերպության

(կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասուցի)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
- բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը,
- գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
- դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
- ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
- զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը,
- է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
- բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
- գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից,
- դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր,
- ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
- զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգորդների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՆԵՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱԴԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍՍԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11

ԴԱՄԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՄՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՄՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՄՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՄԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	Աշակեր- տական շարժի համարը	Ծննդյան թիվ	ամիսը	օրը	սեռը	հասակը	քաշը
-------	--	--	-------------------------------------	----------------	-------	-----	------	--------	------

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	Գ Աղձք, 5-րդ փողոց, սու ն 11	098825594	բանվոր	բախարս	
2	Գ Աղձք, 4-րդ փողոց, սու ն 28	095887062	վարորդ	բախարս	
3	Գ Աղձք, 22-րդ փողոց, սու ն 4	093339015	մենաանձես	լ ալ	
4	Գ Աղձք, 9-րդ փողոց, սու ն 4	093770680	մենաանձես	լ ալ	
5	Գ Աղձք, 1-ին փողոց, սու ն 23	098414681	բանվոր	բախարս	
6	Գ Աղձք, 5-րդ փողոց, սու ն 7	098013195	շինարս	լ ալ	
7	Գ Աղձք, 12-րդ փողոց, սու ն 11	098880817	մենաանձես	լ ալ	
8	Գ Աղձք, 2-րդ փողոց, սու ն 4	098320279	շինարս	լ ալ	
9	Գ Աղձք, 19-րդ փողոց, սու ն 4	094475571	բանվոր	լ ալ	
10	Գ Աղձք, 13-րդ փողոց, սու ն 3	098196882	մենաանձես	լ ալ	
11	Գ Աղձք, 5-րդ փողոց, սու ն 1	041710044	բանվոր	լ ալ	
12	Գ Աղձք, 9-րդ փողոց, սու ն 23	093575028	վարորդ	բախարս	
13	Գ Աղձք, 19-րդ փողոց, սու ն 31	098797220	վարորդ	լ ալ	
14	Գ Աղձք, 14-րդ փողոց, սու ն 9	055874767	բանվոր	բախարս	
15	Գ Աղձք, 14-րդ փողոց, սու ն 2	093633255	շինարս	լ ալ	
16	Գ Աղձք, 22-րդ փողոց, սու ն 7	077367222	բանվոր	լ ալ	
17	Գ Աղձք, 14-րդ փողոց, սու ն 6	094390970	Ահառ ձեռներեց	լ ալ	
18	Գ Աղձք, 3-րդ փողոց, սու ն 5	095371377	մենաանձես	լ ալ	
19	Գ Աղձք, 1-ին փողոց, սու ն 25	094456910	բանվոր	բախարս	
20	Գ Աղձք, 1-ին փողոց, սու ն 9	094456811	Ահառ ձեռներեց	լ ալ	
21	Գ Աղձք, 21-րդ փողոց, սու ն 3	093440472	Պայ մանսգր. զինծ.	լ ալ	

22	Գ Աղձք, 1-ին փողոց, սու.ն 72	094220860	Անհատ ձեռներեց	լ ալ	
23	Գ Աղձք,1-ին փողոց,սու.ն 12	094454436	Անհատձեռներեց	լ ալ	
24					
25					
26					
27					

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)_____3-րդ դասարանը բաղկացած է 23 աշակերտներից,որոնցից 17-ը_տղա է,իսկ 6-ը` աղջիկ:Բոլոր 23 աշակերտներն էլ նորմալ, առողջ երեխաներ են: Նրանցից մեկը` Կարապետյան Վարդագարը ունի լեզվական խնդիր:Բառերը արտասանում է սխալներով և կիսատ:

• Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում _____

1. Ապահովել բոլոր աշակերտներին գրենական պիտույքները /դասագիրք, տետրեր, ալբոմներ, գունավոր մատիտներ, թղթեր և այլն/:

2. Աշակերտներին պարտադրել, որպեսզի ունենան սպորտային կոշիկներ և համագեստ:

3. Կանխել անհարգելի բացակայությունները և ուշացումները:

• ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն__Կազմակերպել միջոցառումներ նվիրված գիտելիքների օրվան, ուսուցչի օրվան, անկախության օրվան, նոր տարվան, մարտի 8 – ին, ապրիլի 7 – ին, մայիսի 9 – ին, մայիսի 28 – ին:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն

Պատրաստել պատի թերթեր՝ Շնորհավոր սեպտեմբերի 1, Աշնանային երանգներ, Հայոց ուսուցիչ, Ձմեռը մեր լեռնաշխարհում, Գարուն, Մարտի 8, Դու հավերժող իմ Հայաստան . . . :

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն____ _Աշակերտների մեջ սերմանել սեր հայրենիքի նկատմամբ, դաստիարակել հայրենասիրության զգացում: Հայրենիքի պաշտպանությունը յուրաքանչյուր քաղաքացու սրբազան պարտքն է: Առաջնորդվել <<Ով հայ ժողովուրդ, քո միակ փրկությունը քո հավաքական ուժի մեջ է >> կարգախոսով:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն____Ծանոթացնել Հայաստանի նշանավոր մարզիկների հետ: Դաստիարակել սեր սպորտի նկատմամբ: Ամեն օր կատարել մարմնամարզություն և պահպանել հիգիենայի կանոնները:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն____Աշակերտների մեջ դաստիարակել սեր դեպի աշխատանքը: Փոքրուց սերմանել աշխատասիրություն: Անցկացնել զրույց <<Աշխատանքը բոլոր բարիքների աղբյուրն է >> թեմայով: Աշխատանքային դաստիարակությունը նպատակաուղղել աշխատանքային հմտությունների ձևավորմանը:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն__Անցկացնել էքսկուրսիաներ դեպի այգի, բանջարանոց, անտառ: Դաստիարակել սեր բնության, ծառերի ու ծաղիկների նկատմամբ:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը__Հրավիրել ծնողական ժողովներ, ընտրել ծնողկոմիտե , կազմակերպիչ: Կապ հաստատել աշակերտների ընտանիքների հետ: Ծանոթանալ նրանց ապրելակերպին : Ընտանիքը անձի դաստիարակության հիմնական օղակն է և վճռական գործոնը:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
1-ին	Պեսք է ճիշտ օգտագործել ժամանակը և առջնորդվել ժամա նակը ոսկի է կարգախոսով:	4. 09-8. 09. 23թ	դասվար
2-րդ	Կարևորեցինք, որ ընկերու թյ սն մեջ ճիշտը հավասարմու թյ ու ննէ	11. 09-15. 09	դասվար
3-րդ	Մշակերտների իրավունքներին և դրա հետ կապված պրոսակա նու թյ ու ններին նվիրված գրույ ց:	18. 09-22. 09	դասվար
4-րդ	Անքուր օդը առողջու թյ սն համար շատկարևոր է: Ահաթե ինչու սխաթ է օդախիել սենյ սկը:	25. 09-30. 09	դասվար

5-րդ	Պետք է լինել քաղաքավարի և պահպանել վարվեցողության կանոնները:	2 . 10-6. 10	դավար
6-րդ	Պետք է գնահատել նրանց, ովքեր հոգում են մեր մասին:	9. 10-13. 10	դավար
7-րդ	Կազմակերպել գրույց լսելու կարողություն մասին:	16. 10-20. 10	դավար
8-րդ	Զրույցը նվիրել մարդու լավ և վատ սրտքներին:	30. 10-3. 11	դավար
9-րդ	Զրույցը նվիրել հայ բենիքին, ճանաչելու կարևորել պն:	6. 11-10. 11	դավար
10-րդ	Զրույցը սխառանքի՝ բոլոր բարիքների տրյուրի մասին:	13. 11-17. 11	դավար
11-րդ	Զրույցը պն մասին, որ լավ մարդիկ ավելի շատ են, քան վատերը:	20. 11-24. 11	դավար
12-րդ	Զրույցը նվիրել մարդու լավ, սրտքսցի սրտքներին:	2711- 1. 12	դավար
13-րդ	Զրույցը պն մասին, թե ինչ կարևոր է գիրքը մարդու կյանքում:	4. 12-8. 12	դավար
14-րդ	Զրույցը նվիրված փոքրերին, ովքեր սեսք է հարգեն մեծերին և հակառակը:	11. 12-15. 12	դավար
15-րդ	Զրույցը նվիրված Հ. Ռոմանյանի դաստիարակչական հեքիսթն.	18. 12-22. 12	դավար
16-րդ	Զրույցը պն մարդկանց մասին, ում մենք հանդիսարում, բարևում ենք ամեն օր:	8. 01-12. 01 24 թ	դավար
17-րդ	Զրույցը նվիրված մարդկանց կատարած բարի գործերին:	15. 01-19. 01	դավար
18-րդ	Զրույցը պն երեխաների մասին, ովքեր իրենց սքքերով են սեսել պատերազմը:	22. 01-26. 01	դավար
19-րդ	Զրույցը նվիրել Երկիր մոլորակի մարդու պիելուն:	29. 01-2. 02	դավար
20-րդ	Զրույցը նվիրել մարդու կատարած լավ գործերին:	5. 02-9. 02	դավար
21-րդ	Զրույցը ճնողների իել սցի խորհուրդների մասին:	12. -16. 02	դավար
22-րդ	Զրույցը նվիրել ընտանեկան ջերմությանն ու սիրուն:	19. 02-23. 02	դավար
23-րդ	Զրույցը երեկայի լսելու, լռելու կարողություն մասին:	26. 02-1. 03	դավար
24-րդ	Զրույցը առողջ սարելակերսի մասին:	4. 03-8. 03	դավար
25-րդ	Զրույցը պն մարդկանց մասին, ովքեր հրահրում ու սկսում են պատերազմը:	11. 03-15. 03	դավար

20	+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0	
21	+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0	
22	+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0	
23	+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0		+	0	
24																								
25																								
26																								
27																								

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

համար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման օրը	Դաստիարակի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, գրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը	Ծանոթություն
02. 09. 22	Զրույց նվիրված գիտելիքի օրվան	
9. 09. 22	Զրույց «Ինչպես գնահատել ժամանակը»	
16. 09. 22	Զրույց «Ինչն էմ կարևորում ընկերությունում մեզ»	
23. 09. 22	Զրույց «Իմ իրավունքներն ու պարտականությունները»	
30. 09. 22	Զրույց «Ինչու է անհրաժեշտ օղակաշար ստեղծել»	
7. 10. 22	Զրույց «Պահպանել վարկերը ինչպես կանոնները»	
14. 10. 22	Զրույց «Մշակամասը բոլոր բարիքների տղաներն է»	
21. 10. 22	Զրույց «Կրամախին, ով ավելի օր իմ կողքին է»	
04. 11. 22	Զրույց «Սովորել իրար հակառակ»	
11. 11. 22	Զրույց «Լավ և վատ սրտքներ»	
18. 11. 22	Զրույց «Ճանաչենք մեր հայրենիքը»	
25. 11. 22	Զրույց «Մշակամասը սովորեցնում է մարդուն»	
02. 12. 22	Զրույց «Ինչպես հասնել հաջողության»	
09. 12. 22	Զրույց «Լավ մարդիկ ավելի շատ են, քան...»	
16. 12. 22	Զրույց «Մոտրասցի և անմոտրասցի սրտքներ»	
23. 12. 22	Զրույց «Ինչ հետաքրքիր բան են պատում գրքերը»	
27. 01. 23	Զրույց «Մեծերը և փոքրերը»	
03. 02. 23	Զրույց «Ինչ են սովորեցնում մեզ Հ. Թումանյանի հեքիաթները»	
10. 02. 23	Զրույց «Մարդիկ, որոնց հանդիպում եմ ավելի օր»	
17. 02. 23	Զրույց «Ինչ գեղեցիկ է աշխարհը»	
24. 02. 23	Զրույց «Պատերազմ սեսսած մանուկները»	
03. 03. 23	Զրույց «Ինչպես պահպանել Երկիր մոլորակը»	
10. 03. 23	Զրույց «Իմ կատարած լավ գործերը»	
17. 03. 23	Զրույց «Մոլորակ միջոց են ծնողները ճիշտ»	
24. 03. 23	Զրույց «Մերն իմ սանը»	
07. 04. 23	Զրույց «Լսելու կարողություն»	
14. 04. 23	Զրույց «Մոռոջ սարել ակերս»	
21. 04. 23	Զրույց «Ովքեր են պատերազմ հրահրողները»	
28. 04. 23	Զրույց «Մարդու ինքնաշարժություն և երաշխիք»	
05. 05. 23	Զրույց «Ընկերը ճանաչվում է դժբախտությունում»	
12. 05. 23	Զրույց «Խոսքի կույտում»	
19. 05. 23	Զրույց «Խոսքի վերջին գնդակն ինչ խորհուրդ ունի պն»	

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

- 1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.
- 2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.
- 3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.
- 4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈԴՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈԴՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը ննպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈԴՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշյին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդրողական և արտադրողական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈԴՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով:

Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈԴՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈԴՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈԴՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, զբաղրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխարարություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դաստիարակչական աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դաստիարակչական կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դաստիարակչական աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմվելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,

- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը: